

IL-PROGRAMM TAL-METALINGWA

GĦALL-MALTI BĦALA LINGWA BARRANIJA

IS-SEBA' SENA - ROTTA 1

Ġunju 2021

IL-PROGRAMM TAL-METALINGWA GĦALL-MALTI BĦALA LINGWA BARRANIJA

Is-Seba' Sena - Rotta 1

1. L-Ittri tal-alfabett Malti - (Ittri kbar u ittri żgħar)

2. L-Artiklu l- u il-

Il-kelb, l-ors, l-għasfur, morna l-baħar.

3. L-Artiklu quddiem kliem li jibda b'ittri xemxin. (ix-, x-, in- eċċ.)

Eż: ix-xita, nieżla x-xita!

4. Kliem li fil-Malti ma jiħux artiklu bħal Nomi Proprji jew xi nomi bi pronom meħmuż li jintużaw frekwentament

Eż: Malta, ommi.

5. Il-Partiċelli bi, fi, xi, ma', ta', sa, lil.

6. Il-Partiċelli u meta jiġu quddiem kliem li jieħu l-artiklu. (kemm qamrin kif ukoll xemxin)

Bi bil-karozza għax ngħidu il-karozza

Fi fix-xemx għax ngħidu ix-xemx

Sa sal-belt għax ngħidu il-belt

Lil lill-qattus għax ngħidu l-qattus

7. Avverbji tal-Ħin, tal-Post u tal-Kwantità

ĦIN - għada, imbagħad, illum, meta, ilbieraħ, xi drabi, X'hin hu?, pitgħada, kultant, filgħodu, kuljum, filgħaxija

POST - quddiem/wara, barra/ġewwa, hawn/hemm, fuq/isfel, fuq/taħt, hdejn u maġenb, imkien/kullimkien

KWANTITÀ - hafna/ftit, aktar u iżjed/inqas, kemm?, biżżejjed

8. Kongunzjonijiet

imbagħad, biex, meta, li, u, imma, jew

9. Kliem li jgħinni nistaqsi

Kemm? Fejn? Meta? Min? Għaliex? Kif? Liema?

10. L-Agġettiv fil-forma sempliċi tiegħu (Pożittiv)

Eż: hafif, sabiħ, oħxon

11. Il-Kuluri u l-Għadd u l-Ġens tagħhom.

Eż. abjad / bajda / bojod

isfar / safra / sofor

12. Il-Kuluri li ma jinbidlux skont l-Għadd u l-Ġens.

Eż: kannella, vjola, oranġjo

13. L-Għadd u l-Ġens ta' Aġġettivi komuni

Eż: twil/twila/twal

sabiħ/sabiħa/sbieħ

IMP: M'għandhiex issir referenza għall-istruttura jew terminoloġija ta' sħiħ jew miksur.

14. L-Għadd u l-Ġens ta' nomi li jorbtu mat-temi mgħallma fost oħrajn.

Eż: L-animali l-aktar komuni

Maskil/Femminil/Plural

kelb/kelba/klieb

Animali oħra li fil-Malti ma jiddistingwux fil-ġens imma għandhom is-singular u l-plural

Singular/Plural

Iljun/iljuni

tigra/tigri

kukkudrill/kukkudrilli

Eż: Il-familja

mara/raġel

tifel/tifla

omm/ommijiet

missier/missirijiet

neputi/neputija/neputijiet

ziju/zija/zijiet

nannu/ nanna/nanniet

ħu/oħt/aħwa

iben/bint/ulied

15. L-Għadd tan-Nom u l-qbil mal-Aġġettiv marbuta mat-temi mgħallma

Eż: L-ikel (Kollettiv)

laringa tajba

ħobża friska

frotta sustanzjuża

laring tajjeb

ħobż frisk

frott sustanzjuż

Eż: L-iskola

bank ġdid

lapes twil

uniformi nadifa

klassi kbira

bankijiet ġodda

lapsijiet twal

uniformijiet nodfa

klassijiet kbar

IMP: L-enfasi m'għandix tkun fuq l-istrutturi ta' kif jinbnew, imma mgħallma u meħuda minn kument. Jekk joħroġ pattern kif seħħ fl-eżempji t'hawn fuq dawn għandhom jiġu nnutati. Madanakollu dawn l-aspetti grammatikali m'għandhomx ikunu bbażati biss fuq il-kitba, imma għandhom jiġu msaħħa bl-użu ta' ħiliet oħra bħalma huma s-smiġħ, it-taħdit u l-qari. Lanqas

m'għandha ssir enfasi kbira fuq it-termini eż singular u Plural imma nużaw kliem bħal 'hafna' u 'ftit'.

16. Il-Pronomi Personali

jiena, inti, huwa, hija, aħna, intom , huma

17. Il-Pronomi Dimostrattivi

dan, din, dak, dawn, dawk

18. Pronomi Mehmuzin ma' kliem li jgħinu għall-komunikazzjoni.

Eż: ommi , missieri, ħija, oħti, ħuti.

tiegħi, tiegħek, tiegħu, tagħha, tagħhom, tagħkom

għandi, għandek, għandu, għandha, għandna, għandkom ,għandhom

19. Verbi bażiċi fl-Imperattiv, l-Imperfett u l-Futur

Eż: aħsel

aħslu

Jiena se naħsel snieni kuljum.

Inti se taħsel il-platti wara l-ikel.

Brian se jaħsel il-malja.

Marija se taħsel il-ħwejjeg.

Aħna se naħslu l-art.

Intom se taħslu l-kelb.

Marija u Brian se jaħslu l-karozza.

IMP: L-ewwel m'għandu jigi mgħallem huwa l-Imperattiv. Wara jigi mgħallem l-Imperfett u fuqu jinbena l-futur. Għandu jigi evitat li l-istudenti jigi mgħallma l-użu tal-verbi b'ħafna ripetizzjoni u metodi li jagħmlu t-tagħlim wieħed mhux naturali. Kollox għandu jigi mgħallem f'kuntest u permezz ta' opportunitajiet fejn l-istudenti jisingħu u jipprattikaw permezz tat-taħdit qabel il-kitba.

20. In-Numri Kardinali minn 1-20

Eż: wieħed, tnejn , tlieta ... sbatax, tmintax

Referenza għal numri kardinali komposti

Eż: tlieta u għoxrin, tmienja u tmenin, mija

21. In-Numri Ordinali minn 1 sa 10 f'kuntest.

Eż: L-ewwel, it-tieni, it-tielet ... l-aħħar

Gejt l-ewwel fit-tellieqa

Jien nasal l-iskola l-ewwel.

Inti tasal l-iskola l-aħħar.